

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

БІБЛІОТЕКА

**ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ
ТА НАУКИ ПРО ЛЮДИНУ**

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

Кривий Ріг

2018

УДК 016:141.319.8

Ф 56

Упорядники:

Л. П. Абдула, бібліограф I категорії,

О. М. Грамм, зав. відділу обслуговування

Загальна редакція:

О. М. Кравченко, заступник директора бібліотеки

Філософська антропологія та науки про людину : науково-допоміжний бібліографічний покажчик (з фондів бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету) / упоряд. : Л. П. Абдула, О. М. Грамм ; за ред. О. М. Кравченко / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету. – Кривий Ріг, 2018. – 61 с.

Бібліографічний покажчик створено з метою поглиблення знань студентів про філософську антропологію та науки про людину.

Бібліографічне видання адресовано науковцям, викладачам ВНЗ, здобувачам вищої освіти, бібліотекарям та бібліографам а також усім, хто цікавиться проблемами філософії.

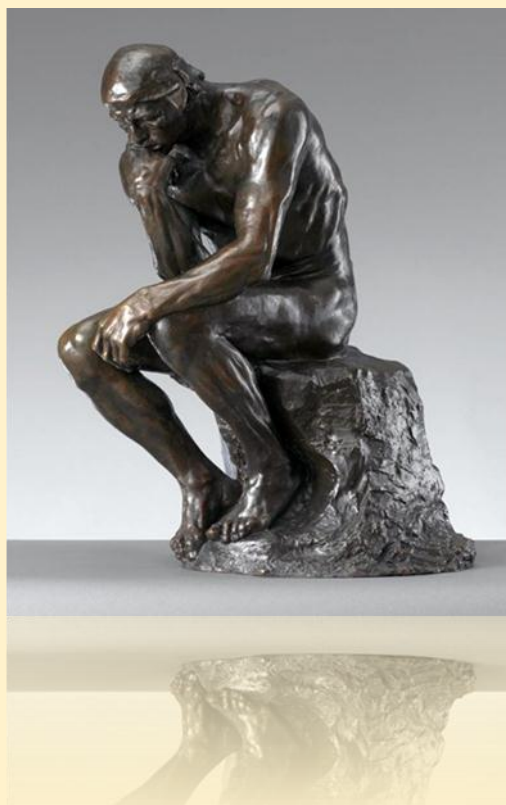

ЗМІСТ

Від упорядників	4
РОЗДІЛ 1. АНТРОПОЛОГІЧНІ ІДЕЇ В ІСТОРІЇ ЗАХІДНОЇ ТА ВІТЧИЗНЯНОЇ ФІЛОСОФІЇ	6
1.1. Класичні джерела філософської антропології	9
1.2. Сучасні філософсько-антропологічні дослідження	18
РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМА АНТРОПОГЕНЕЗУ У ФІЛОСОФСЬКОМУ ДИСКУРСІ	29
Іменний покажчик	50

ВІД УПОРЯДНИКІВ

*Мисляча людина
є мірою всього*

В. І. Вернадський

Проблема людини є центральною для філософії. Вона не просто вінчає всю філософську теорію, а й надає їй людиновиміривального сенсу, зумовлює світоглядно-ціннісне значення філософської культури. Людина – альфа і омега філософського знання. Кожен аспект філософської культури (осмислення буття, проблеми пізнання і культури, історії і цивілізації) навантажений людським смислом, є законом мислення, рефлексивної інтелектуальної діяльності особистості. Усі філософські питання, як стверджував Кант, зводяться до одного: «Що є людина?». Не одне тисячоліття філософи шукають відповіді на це питання, пропонуючи різноманітні бачення «проблеми людини», оформлюючи результати своїх старань в гіпотези, концепції, вчення про походження, природу і сутність людини, її тілесні і духовні якості, призначення на землі. Аналізувати таку цілісність можна тільки через осмислення всієї повноти її форми та умов існування.

У **структурі** бібліографічного покажчика два розділи:

- Антропологічні ідеї в історії західної та вітчизняної філософії
- Проблема антропогенезу у філософському дискурсі.

Допоміжний апарат бібліографічного покажчика включає:

– іменний покажчик авторів, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах;

– переднє слово від упорядників;

– схему групування матеріалу (зміст);

Цей покажчик складено на основі перегляду фонду, каталогів і картотек бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету. Представлено монографії, автореферати дисертацій, навчально-методичні видання, статті в збірниках наукових праць і періодичних виданнях.

Покажчик містить 400 бібліографічних записів українською, російською мовами і має суцільну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з *ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»*.

Електронна версія покажчика розміщена на веб-сайті бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету:

[http://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliohrafichna-produktsiia/bibliohrafichni-](http://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliohrafichna-produktsiia/bibliohrafichni-pokazhchyky.html)

[pokazhchyky.html](http://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliohrafichna-produktsiia/bibliohrafichni-pokazhchyky.html) та в електронному архіві КДПУ (інституційному репозитарії):

<http://elibrary.kdpu.edu.ua/>

Науково-допоміжний покажчик буде корисним науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти.

РОЗДІЛ І.
АНТРОПОЛОГІЧНІ ІДЕЇ В ІСТОРІЇ ЗАХІДНОЇ
ТА ВІТЧИЗНЯНОЇ ФІЛОСОФІЇ

1. Акименко А. Д. Об элементах методологии целостного понимания человека (мировоззренческий аспект) / А. Д. Акименко // *Философские науки*. – 1991. – № 7. – С. 161–169.

2. 101(091)

Ф 84 Антиномии человеческой природы // *Французское просвещение и революция : монография* / отв. ред. **М. Киссель**. – Москва, 1989. – С. 161–175.

3. Астахова Т. Г. Актуальні проблеми взаємозв'язку духовно-тілесного у філософії корифеїв Нового часу / Т. Г. Астахова // *Грані*. – 2013. – № 11. – С. 94–98.

4. Гиндилис Н. Л. Человек в истории развития знания: античность / Н. Л. Гиндилис // *Философские науки*. – 2002. – № 6. – С. 164–187.

5. Груббер Дж. Предшественники культурной антропологии / Дж. Груббер // *Личность. Культура. Общество*. – 2005. – Т. 7, вып. 3. – С. 9–46.

6. 101(091)

Г 94 Гулыга А. В. Антропологический принцип / А. В. Гулыга // *Немецкая классическая философия*. – Москва, 1986. – С. 290–304.

7. Иванчук В. В. Сущность отчуждения в экзистенциальной философии XX века / В. В. Иванчук // *Грані*. – 2017. – № 6. – С. 58–63.

8. Иванчук Г. Проблеми творення людини в історії філософської думки / Г. Иванчук // *Рідна школа*. – 2004. – № 4. – С. 69–71.

9. Конох М. С. Філософська і юридична антропологія ХХ століття / М. С. Конох // Грані. – 2002. – № 5. – С. 64–70.

10. Морен Э. Утраченная парадигма: природа человека / Э. Морен // Философская и социологическая мысль. – 1995. – № 5–6. – С. 90–109.

11. Несмелов В. И. Наука о человеке / В. И. Несмелов // Философские науки. – 1991. – № 1. – С. 120–136.

12. Никишенков А. А. История социальной антропологии: основные этапы становления и развития дисциплинарной традиции / А. А. Никишенков // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 2. – С. 218–238.

13. 141.319.8

П 75 Пригожин И. Порядок из хаоса: Новый диалог человека с природой / И. Пригожин, **И. Стенгерс.** – [пер. с англ.]. – Москва : Прогресс, 1986. – 432 с.

14. 101(091)

П 78 Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова.** – Москва : Прогресс, 1988. – 552 с.

15. 141.319.8

П 90 Пухликов В. К. Человек и общество: к проблеме гуманизации социально-философского мышления / В. К. Пухликов. – Москва : Наука, 1990. – 140 с.

16. Семенова Г. С. Человек и художественная картина мира в контексте западно-европейской культуры XVIII века / Г. С. Семенова // Вопросы гуманитарных наук. – 2004. – № 3. – С. 53–56.

17. 111.852(043.3)

С 42 Скальська Д. М. Естетичні виміри філософсько-антропологічних вчень ХХ століття : автореф. дис. ... доктора філос. наук : 09.00.08 / Д. М. Скальська ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2005. – 32 с.

18. Талько Т. М. Генеза антропологічної рефлексії в межах класичної філософії: короткий огляд / Т. М. Талько // Грані. – 2002. – № 6. – С. 65–68.

19. 101(091)(075.8)

X 18 Хамітов Н. Історія філософії. Проблема людини та її меж : навч. посіб. зі словником / Н. Хамітов, **Л. Гармаш, С. Крилова** ; під ред. Н. Хамітова. – [2-е вид., перероб. та доп.]. – Київ : КНТ ЦНЛ, 2006. – 296 с.

20. Цехмістро І. Наукова картина світу останніх 20 років: докорінна зміна антропологічної перспективи / І. Цехмістро // Філософська думка. – 2004. – № 3. – С. 51–64.

21. 141.319.8

Ц 93 Цыбра Н. Ф. Самоутверждение личности : социально-философский анализ / Н. Ф. Цыбра. – Київ ; Одеса : Вища школа, 1989. – 189 с.

22. 141.319.8

Ч–39 Человек : мыслители прошлого и настоящего о его жизни, смерти и бессмертии. Древний мир – эпоха Просвещения / редкол. : **И. Т. Фролов** [и др.] ; сост. **П. С. Гуревич.** – Москва : Политиздат, 1991. – 461 с.

23. 101

М 63 Человек и его место в мире : [Аристотель, Н. Кузанский, Э. Роттердамский, Т. Гоббс, Б. Спиноза, В. Паскаль, Вольтер, К. А. Гельвеций, И. Кант, Ф. Шлегель, Г. В. Ф. Гегель, И. В. Гете, Р. Оуэн, Ф. В. Шеллинг, Л. Фейербах, М. А. Антонович, В. С. Соловйов, Н. А. Бердяев, Х. Г. Гадамер, Э. Кассирер, Ж. П. Сартр, Э. Фромм, М. Хайдеггер, П. Тейяр де Шарден, М. Шелер] // Мир философии : в 2 ч. : кн. для чтения : Человек. Общество. Культура. – Москва, 1991. – Ч. 2. – С. 8–86.

24. Шевченко І. Сутність людини у працях професорів Києво-Могилянської академії (XVII–XVIII сторіччя) / І. Шевченко // Філософська думка. – 2000. – № 5. – С. 123–135.

1.1. Класичні джерела філософської антропології

25. Аббаньяно Н. Антропологическая проблема морали / Н. Аббаньяно // *Философские науки.* – 1991. – № 11. – С. 150–166.

26. Агацци Э. Человек как предмет философии / Э. Агацци // *Вопросы философии.* – 1997. – № 5. – С. 106–117.

27. Айер А. Человек как предмет научного исследования / А. Айер // *Философские науки.* – 1991. – № 1. – С. 120–136.

28. 101(091)(075.8)

Е 74 Апель К.-О. Ситуація людини як етична проблема / К.-О. Апель // *Єрмоленко А. М. Комуникативна практична філософія : підручник / А. М. Єрмоленко.* – Київ, 1999. – С. 231–254.

29. 101(075.8)

Ф 56 Бердяев Н. О рабстве и свободе человека / Н. Бердяев // *Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки.* – Київ, 2010. – С. 311–313.

30. 101(075.8)

Ф 56 Бердяев Н. Самопознание / Н. Бердяев // *Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки.* – Київ, 2010. – С. 306–308.

31. Бердяев Н. А. Человек и машина / Н. А. Бердяев // *Вопросы философии.* – 1989. – № 2. – С. 143–162.

32. 101(091)

П 78 Гелен А. О систематике антропологии / А. Гелен // *Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. Ю. Попова.* – Москва, 1988. – С. 152–201.

33. 101(091)

Г 57 Гоббс Т. О человеке / Т. Гоббс // *Избранные произведения в 2-х т.* – Москва, 1965. – Т. 1. – С. 215–286.

34. 141

Г 63 Гольбах П. О человеке; о его делении на физического человека и на человека духовного; о его происхождении / П. Гольбах // Система природы : или о законах мира физического и мира духовного. – Москва, 1940. – С. 46–57.

35. Екхарт Майстер. Про шляхетну людину / Майстер Екхарт // Філософська думка. – 2003. – № 2. – С. 83–91.

36. Камю А. Бунтующий человек / А. Камю // Философские науки. – 1989. – № 7. – С. 119–123.

37. 141.319.8

К 18 Камю А. Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство / А. Камю. – Москва : Политиздат, 1990. – 415 с.

38. 101(075.8)

Ф 56 Камю А. Миф о Сизифе. Эссе об абсурде / А. Камю // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 315–318.

39. 101(091)

П 78 Канетти Э. Превращение / Э. Канетти // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. Ю. Попова. – Москва, 1988. – С. 483–503.

40. Кассирер Э. Опыт о человеке. Введение в философию человеческой культуры / Э. Кассирер // Философские науки. – 1991. – № 7. – С. 97–134.

41. Кассирер Э. Человеческий мир пространства и времени / Э. Кассирер // Философская и социологическая мысль. – 1991. – № 5. – С. 65–85.

42. Кассирер Э. Эссе о человеке. Введение в философию человеческой культуры / Э. Кассирер // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1993. – № 1. – С. 3–26.

43. 130.2

К 82 Кримський С. Персоніфікація як формоутворення людського буття / С. Кримський // Під сигнатурою Софії. – Київ, 2008. – С. 479–493.

44. Лакс Дж. О плюрализме человеческой природы / Дж. Лакс // Вопросы философии. – 1992. – № 10. – С. 103–111.

45. 141.3

Л 36 Леви-Стросс К. Структурная антропология / К. Леви-Стросс. – Москва : Астрель, 2011. – 541 с.

46. 141.319.8

Л 42 Лейбниц Г. В. Новые опыты о человеческом разуме / Г. В. Лейбниц ; [пер. П. С. Юшкевича]. – Москва ; Ленинград, 1936. – 484 с.

47. Лоренц К. Восемь смертных грехов цивилизационного человечества / К. Лоренц // Вопросы философии. – 1992. – № 3. – С. 39–53.

48. 101(075.8)

Ф 56 Лосский Н. О. Чувственная, интеллектуальная и мистическая интуиция / Н. О. Лосский // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 303–306.

49. Марион Жан Люк. «Я сам для себя стал великим вопрошанием» – привилегия незнания / Жан Люк Марион // Логос. – 2011. – № 1. – С. 54–75.

50. 101(091)

П 78 Маритен Ж. Краткий очерк о существовании и существующем / Ж. Маритен // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова.** – Москва, 1988. – С. 229–260.

51. Маритен Ж. О человеческом знании / Ж. Маритен // Вопросы философии. – 1997. – № 5. – С. 106–117.

52. 101(091)

М 27 Маркузе Г. Одномерный человек. Исследование идеологии развитого Индустриального общества / Т. Маркузе. – Москва : REFL-Book, 1994. – 368 с.

53. 101(091)

П 78 Марсель Г. К трагической мудрости и за ее пределы / Г. Марсель // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова**. – Москва, 1988. – С. 404–419.

54. Маслоу А. Мотивация и личность / А. Маслоу // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1991. – № 3. – С. 66–75.

55. 101(075.8)

Ф 56 Ницше Ф. Будущая «человечность» / Ф. Ницше // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 314–315.

56. 101(091)

Н 70 Ницше Ф. Человеческое, слишком человеческое. Книга для свободных умов / Ф. Ницше // Сочинения в 2 т. – Москва, 1990. – Т. 1. – С. 231–490.

57. 101(091)

П 78 Ортега-и-Гассет Х. Новые симптомы / Х. Ортега-и-Гассет // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова**. – Москва, 1988. – С. 31–95.

58. Ортега-и-Гассет Х. Углубление в себя и обращенность вовне / Х. Ортега-и-Гассет // Философские науки. – 1991. – № 5. – С. 202–206.

59. 101(075.8)

Ф 56 Паскаль Б. Из «Мыслей» / Б. Паскаль // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 296–298.

60. 141.319.8

П 31 Печчеи А. Человеческие качества / А. Печчеи ; под общ. ред. **Д. М. Гвишиани**. – [2-е изд. ; пер. с англ. О. В. Захаровой]. – Москва : Прогресс, 1985. – 312 с.

61. 101(075.8)

Ф 56 Плеснер Г. Степени органического в человеке / Г. Плеснер // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 300–303.

62. 101(075.8)

Ф 56 Рассел Б. Сущность религии / Б. Рассел // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 313–314.

63. Рикёр П. Человек как предмет философии / П. Рикёр // Вопросы философии. – 1989. – № 2. – С. 41–50.

64. Сартр Ж.-П. Бытие и ничто / Ж.-П. Сартр // Философские науки. – 1989. – № 3. – С. 89–100.

65. 101(091)

П 78 Сартр Ж.-П. Первичное отношение к другому: любовь, язык, мазохизм / Ж.-П. Сартр // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова**. – Москва, 1988. – С. 207–228.

66. 141.319.8

С 65 Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество / П. Сорокин. – Москва : Политиздат, 1992. – 543 с.

67. 101(091)

С 72 Спиноза Б. Краткий трактат о Боге, человеке и его счастье / Б. Спиноза // Избранное. – Минск, 1999. – С. 3–116.

68. 113/119

С 79 Стевенсон Л. Десять теорий о природе человека / Л. Стевенсон. – Москва : Слово, 2004. – 240 с.

69. 141.4

Т 30 Трейяр де Шарден П. Феномен человека. Божественная среда / Пьер Трейяр де Шарден. – Москва : Астрель, 2011. – 446 с.

70. 101(075.8)

Ф 56 Трубецкой Е. Н. Мировая бессмыслица и мировой смысл / Е. Н. Трубецкой // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 318–320.

71. Уайт Л. Организационный человек / Л. Уайт // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 1. – С. 218–238.

72. 101(091)

Ф 36 Фейербах Л. Антропология Якова Бёме / Л. Фейербах // История философии. Собрание произведений в 3-х томах / под общ. ред. **М. М. Григорьяна**. – Москва, 1967. – Т. 1. – С. 218–223. – (Философское наследие).

73. 101(091)

Ф 36 Фейербах Л. Вопрос о бессмертии с точки зрения антропологии (1846–1866) / Л. Фейербах // Избранные философские произведения. – Москва, 1955. – Т. 1. – С. 275–441.

74. 101(075.8)

Ф 56 Фейербах Л. Сущность христианства / Л. Фейербах // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 289–291.

75. 101(091)

П 78 Финк Э. Основные феномены человеческого бытия / Э. Финк // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова**. – Москва, 1988. – С. 357–403.

76. Фирт Р. Значение социальной антропологии / Р. Фирт // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. III, вып. 1. – С. 120–136.

77. 101(091)

Ф 65 Фихте И. Назначение человека / И. Фихте // Несколько лекций о назначении учёного; Назначение человека; Основные черты современной эпохи : сборник. – Минск, 1998. – С. 61–215.

78. 15

Ф 83 Франкл В. Человек в поисках смысла / В. Франкл. – Москва : Прогресс, 1990. – 367 с.

79. Фромм Э. Духовная сущность человека. Способность к добру и злу. Гл. 6. Свобода, детерминизм, альтернативность / Э. Фромм // Философские науки. – 1990. – № 8. – С. 85–95.

80. 101(091)

Ф 91 Фромм Э. Душа человека / Э. Фромм. – Москва : Республика, 1992. – 430 с. – (Мыслители XX века).

81. 101(075.8)

Ф 56 Фромм Э. Революция надежды. Избавление от иллюзий / Э. Фромм // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 311–313.

82. 101(075.8)

Ф 56 Фромм Э. Человек для себя / Э. Фромм // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 298–300.

83. 101(075.8)

Ф 56 Хайдеггер М. Письмо о гуманизме / М. Хайдеггер // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 291–296.

84. 101(075.8)

Ф 56 Хайдеггер М. Сущность истины / М. Хайдеггер // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 284–287.

85. 101(091)

Ч-49 Чернышевский Н. Г. Антропологический принцип в философии / Н. Г. Чернышевский // Сочинения : в 2 т. / ред. **И. К. Пантин**. – Москва, 1987. – Т. 2. – С. 146–229.

86. 101(075.8)

Ф 56 Шелер М. Избранные произведения / М. Шелер // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 308–311.

87. 101(091)

П 78 Шелер М. Положение человека в космосе / М. Шелер // Проблема человека в западной философии : сб. переводов с англ., нем., франц. / общ. ред. **Ю. Попова**. – Москва, 1988. – С. 31–95.

88. 101(075.8)

Ф 56 Шеллинг Ф. Философские письма о догматизм и критицизме / Ф. Шеллинг // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 287–288.

89. 101(091)

Ш 79 Шопенгауэр А. О том, что такое человек есть / А. Шопенгауэр // Под завесой истины. – Симферополь, 1998. – С. 191–213.

90. 101(075.8)

Ф 56 Эпикрет. В чем наше благо? / Эпикрет // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник

/ **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки.
– Київ, 2010. – С. 320.

91. 141.319.8

Ю 41 Юм Д. Трактат о человеческой природе, или Попытка применить основанный на опыте метод рассуждения к моральным предметам / Д. Юм
// Трактат о человеческой природе. – Минск, 1998. – С. 53–326.

92. Юнг К. Г. Проблема души современного человека / К. Г. Юнг
// Философские науки. – 1989. – № 8. – С. 114–126.

93. 101(091)(477)(075.8)

І-90 Юркевич П. Д. Серце і його значення в духовному житті людини за вченням слова Божого / П. Д. Юркевич // Історія філософії України : підручник для вузів / **М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, І. В. Бичко** [та ін.]. – Київ, 1994. – С. 341–348.

94. Яних П. Человек и автомат / П. Яних // Вопросы философии. – 1996. – № 3. – С. 29–34.

95. 101(091)

Я 83 Ясперс К. Как сегодня понимается человеческое бытие / К. Ясперс // Смысл и назначение истории. – Москва, 1991. – С. 377–389.

96. 101(075.8)

Ф 56 Ясперс К. Философская вера / К. Ясперс // Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи. Хрестоматія : навч. посібник / **В. П. Андрущенко, Г. І. Волинка, Н. Г. Мозгова** [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – Київ, 2010. – С. 282–284.

1.2. Сучасні філософсько-антропологічні дослідження

97. Аляєв Г. Металогічність буття як першопринцип метафізики життя (міркування про Кузанського і не тільки...): стаття друга / Г. Аляєв // Філософська думка. – 2002. – № 1. – С. 84–109.

98. Аляєв Г. Творчість як природа людського буття: металогічні засади антропології С. Франка / Г. Аляєв // Філософська думка. – 2002. – № 4. – С. 48–58.

99. Астахова Т. Г. Містерія духовно-душевно-тілесної особистості філософії М. А. Бердяєва / Т. Г. Астахова // Грані. – 2008. – № 2. – С. 90–94.

100. Астахова Т. Г. Проблема взаємозв'язку духовно-тілесного у вченні Оригена про людину / Т. Г. Астахова // Грані. – 2011. – № 6. – С. 48–50.

101. Бабкина Н. Л. Модель «донаучного» сознания в философской культурантропологии Эриха Ротхакера / Н. Л. Бабкина // Философские науки. – 1985. – № 2. – С. 154–158.

102. Базалук О. А. Феномен жизни в творчестве Шпенглера / О. А. Базалук // Грані. – 2005. – № 6. – С. 69–71.

103. Базалук О. А. Феномен жизни как «жизненный порыв» в философии Анри Бергсона / О. А. Базалук // Грані. – 2006. – № 2. – С. 55–57.

104. Батищев Г. С. Философско-аксиологические идеи в концепции человека С. Л. Рубинштейна / Г. С. Батищев // Философские науки. – 1989. – № 7. – С. 26–36.

105. Борисова Т. В. Феномен надії у поглядах Сенеки / Т. В. Борисова, В. П. Капітон // Грані. – 2003. – № 5. – С. 73–78.

106. Бубер М. Проблема человека. Ч. I. Путь проблемы. Р. I. Вопросы Канта; Р. II. От Аристотеля до Канта / М. Бубер // Философские науки. – 1992. – № 3. – С. 65–82.

107. Бугай Д. В. Определение человека в трактате Плотина («О том, что такое живое существо и что такое человек») / Д. В. Бугай // Вопросы философии. – 2003. – № 9. – С. 151–162.

108. 101(091)

Б 95 Быкова М. Ф. «Философия духа»: мистерии духа и жизнь «мышления» / М. Ф. Быкова // Гегелевское понимание мышления / АН СССР, ин-т философии. – Москва, 1990. – С. 56–114.

109. Вільчинська С. Антропологічні розвідки П. Юркевича та С. К'єркегора: аналогії та паралелі / С. Вільчинська // Філософська думка. – 1999. – № 1–2. – С. 151–161.

110. 101(477)(092)(082)

С 44 Гнатенко П. Ідеал людини в творчості Г. Сковороди і Ф. Ніцше (компаративний аспект аналізу) / П. Гнатенко, **Л. Кострюкова** // Сковорода Григорій: образ мислителя : зб. наук. праць / відп. ред. : **В. І. Шинкарук, І. П. Стогній** ; упоряд. : **В. М. Нічик, В. Є. Бишовець, Я. М. Стратій.** – Київ, 1997. – С. 212–217.

111. Гордиенко А. Методологические проблемы осмысления бытия человека в западноевропейских концепциях второй половины XX века / А. Гордиенко // Философская и социологическая мысль. – 1995. – № 5–8. – С. 244–248.

112. Грінечко О. І. Концепція людини у філософській спадщині Миколи Шлемкевича / О. І. Грінечко // Грані. – 2011. – № 4. – С. 73–77.

113. Гуревич П. С. Философская антропология Сартра / П. С. Гуревич // Философские науки. – 1989. – № 3. – С. 87–88.

114. Гуревич П. С. Философская антропология Э. Фрома / П. С. Гуревич // Философские науки. – 1990. – № 8. – С. 85–87.

115. Данилюк А. Конрад Лоренц: концепція вродженої людської агресивності / А. Данилюк // Філософська думка. – 2005. – № 3. – С. 78–102.

116. 101(082)

В 53 Данканич Р. І. Проблема людини в філософії Фрідріха Ніцше / Р. І. Данканич // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. –

Дніпропетровськ, 2008. – С. 55–61. – (Серія: Філософія, соціологія, політологія; вип. 16).

117. Деменев А. Г. Русские мыслители об оптимизме и пессимизме человека (последняя четверть XIV – начало XX века) / А. Г. Деменев // Философские науки. – 2000. – № 2. – С. 163–175.

118. Діденко Л. Дуалістичний вимір людини в українській філософії XVIII століття (за поглядами Г. Кониського та Г. Сковороди) / Л. Діденко // Філософська думка. – 2004. – № 3. – С. 65–76.

119. Долга О. Д. Проблема інтерпретації як феномену людського буття у філософії К. Ясперса / О. Д. Долга // Наука. Релігія. Суспільство. – 2005. – № 2. – С. 153–164.

120. Дроздова Д. Н. Александр Койре, ученик Эмиля Мейерсона: низменность и историчность разума / Д. Н. Дроздова // Эпистемология & философия науки. – 2012. – № 1. – С. 192–206.

121. Дружинина И. А. Жизнь и смерть человека в философии эпохи поздней античности и русского космизма / И. А. Дружинина // Вестник Российского философского общества. – 2004. – № 4. – С. 133–136.

122. Дуйкін В. Р. Антропний вимір еволюції в філософії П. Трейяр де Шардена / В. Р. Дуйкін // Грані. – 2003. – № 6. – С. 71–74.

123. Евлампиев И. И. Достоевский и Ницше: на пути к новой метафизике человека / И. И. Евлампиев // Вопросы философии. – 2002. – № 2. – С. 102–118.

124. Иштван И. А. Негативная антропология Джорджо Агамбена: артикуляция «bios» как производство «состояния исключения» / И. А. Иштван // Грані. – 2009. – № 5. – С. 84–87.

125. Камнева Л. С. Ступени восхождения человека к истине в философии Платона / Л. С. Камнева // Философские науки. – 2007. – № 3. – С. 37–46.

126. Капитон В. П. Феномен надії у поглядах Сенеки / В. П. Капитон, Т. В. Борисова // Грані. – 2003. – № 5. – С. 73–78.

127. Киркач В. Н. Психічна структура людини крізь призму поглядів Г. С. Сковороди та К. Д. Ушинського / В. Н. Киркач // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 3. – С. 86–90.

128. Козарезова О. О. Массовая культура и трагедия человека в творчестве Хосе Ортеги-и-Гассета / О. О. Козарезова // Вопросы гуманитарных наук. – 2004. – № 3. – С. 53–56.

129. Комадорова И. В. Символическая антропология Лесли А. Уайта / И. В. Комадорова // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2000. – № 5. – С. 93–104.

130. 101(082)

В 53 Кононенко Т. В. Философская антропология Н. А. Бердяева / Т. В. Кононенко // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 141–146. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 13).

131. Коротіч Г. В. Поняття «життя» в творчості Ф. Ніцше та М. Бердяєва / Г. В. Коротіч // Грані. – 2005. – № 3. – С. 64–69.

132. Коротіч Г. В. Проблема людини у творчості Л. Шестова / Г. В. Коротіч // Грані. – 2008. – № 5. – С. 50–64.

133. Кремень В. Від діалектики до людини: філософський концепт В. І. Шинкарука / В. Кремень // Наука і суспільство. – 2013. – № 9–10. – С. 6–18.

134. Крикунов А. Е. Рецепция бытия и человека в философии В. В. Розанова / А. Е. Крикунов // Философские науки. – 2006. – № 11. – С. 18–37.

135. Кротов А. А. Антропология Мальбранша / А. А. Кротов // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2004. – № 4. – С. 25–34.

136. Култаєва М. Сучасна західна філософсько-педагогічна антропология / М. Култаєва // Філософська думка. – 2001. – № 3. – С. 29–50.

137. 13(082)

А 43 Кушерець Т. В. Людська присутність як первинний суб'єкт історії у філософії М. Хайдеггера / Т. В. Кушерець // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / відп. ред. **Я. В. Шрамко**. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 9. – С. 134–142.

138. Макаров В. Г. Муравьев В. Н.: очеловеченное время / В. Г. Макаров // Вопросы философии. – 2002. – № 4. – С. 100–128.

139. Маливский А. Антропологизация базового проекта Декарта в современной историко-философской литературе / А. Маливский // Sententiae. – 2013. – № 1. – С. 51–63.

140. 101(082)

В 53 Маливский А. Н. Антропологическое измерение метафизики: «Диалог» Хайдеггера с Декартом / А. Н. Маливский // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 158–165. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 16).

141. Мальцева О. В. Есхатологічний напрямок філософських мандрівок Г. Сковороди як шлях до формування універсальних ціннісних орієнтирів людського буття / О. В. Мальцева // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 1. – С. 132–140.

142. Матковська І. Діяльно-споглядальна сутність людини у філософській спадщині С. Л. Рубінштейна / І. Матковська // Філософська думка. – 2002. – № 1. – С. 36–55.

143. Микешина Л. А. П. А. Флоренский: между религиозно-антропологической и рационально-критической философией познания в «Столпе и утверждении истины» / Л. А. Микешина // Эпистемология & философия науки. – 2008. – № 4. – С. 176–194.

144. Михайляк У. С. Антропософські погляди Лесі Українки / У. С. Михайляк // Грані. – 2008. – № 5. – С. 54–57.

145. Михайляк У. С. Світоглядні засади антропософії моралі Лесі Українки / У. С. Михайляк // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 4. – С. 58–64.

146. Мюрберг И. И. Ницше о современном человеке в пространстве политического / И. И. Мюрберг // Вопросы философии. – 2009. – № 5. – С. 47–60.

147. Надтока О. Бог та людина в поглядах Григорія Сковороди: образи і тематичні співвідношення (1750–1789-ті рр.) / О. Надтока // Київська старовина. – 2011. – № 6. – С. 107–117.

148. Осетрова О. А. Проблема жизни и смерти в философско-этической концепции Фр. Ницше / О. А. Осетрова // Грані. – 2003. – № 4. – С. 108–111.

149. Осетрова О. А. Проблема человека в творчестве А. Шопенгауэра: экзистенциально-психоаналитический ключ современного исследования / О. А. Осетрова // Грані. – 2005. – № 1. – С. 66–71.

150. Павлова Т. С. Антропологічні аспекти свободи та її місце у вченні Гегеля про право / Т. С. Павлова // Грані. – 2010. – № 6. – С. 51–54.

151. 101(091)

П 22 Пашук А. І. Буття людини / А. І. Пашук // Іван Вишенський – мислитель і борець : монографія. – Львів, 1990. – С. 63–73.

152. 13(082)

А 43 Петрів О. В. Антропологічні аспекти філософсько-культурологічної творчості Володимира Винниченка / О. В. Петрів // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / за заг. ред. **Я. В. Шрамка.** – Кривий Ріг, 2005. – Вип. 6. – С. 235–242.

153. 101(477)(091)(082)

Ф 56 Пісчіков В. С. Природні основи індивідуальності людини [Філософська антропологія Григорія Сковороди] / В. С. Пісчіков, **М. М. Холін** // Філософська, педагогічна та літературно-мистецька спадщина Г. С. Сковороди і сучасність : матеріали Всеукраїнських міжвузівських сковородинських читань з нагоди 200-річчя з дня смерті мислителя. – Кривий Ріг, 1994. – С. 18–21.

154. Попов Г. А. Внутрличностные основы религиозной жизни в антропологии Л. Толстого / Г. А. Попов // *Философские науки*. – 2004. – № 8. – С. 36–45.

155. 101(082)

В 53 Прокофьев И. Ф. Актуальность философии Н. Гумилева: проблема человека / И. Ф. Прокофьев // *Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей [та ін.]*. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 153–162. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 14).

156. Пронякин В. И. Ч. С. Пирс и перспективы философской антропологии. набросок методологической пропедевтики / В. И. Пронякин // *Грані*. – 2017. – № 7. – С. 115–123.

157. Рассудіна К. Специфіка мислення католицьких філософів на прикладі дослідження людської особи / К. Рассудіна // *Філософська думка*. – 2012. – № 4. – С. 59–68.

158. Резвых Т. Н. Реальность и человек в метафизике С. Франка / Т. Н. Резвых // *Вестник Московского университета. Серия 7. Философия*. – 1992. – № 5. – С. 46–54.

159. Розентол С. Б. Этическое измерение человеческого существования: прагматический путь Мида за пределами абсолютизма и релятивизма / С. Б. Розентол // *Вопросы философии*. – 1995. – № 5. – С. 137–142.

160. 101(477)(092)(082)

С 44 Романець В. А. Ідея самопізнання і смислу людського життя у творчості Г. С. Сковороди / В. А. Романець // *Сковорода Григорій: дослідження, розвідки, матеріали : зб. наук. праць*. – Київ, 1992. – С. 8–18.

161. 101(082)

В 53 Руденко О. С. Сущность бытия человека в философии И. Ильина / О. С. Руденко // *Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей [та ін.]*. –

Дніпропетровськ, 2007. – С. 215–221. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 16).

162. Савинська І. Ексцентричність та подвійна трансценденція особи: зв'язок смислів антропологічних проєктів Кароля Войтили та Гельмута Плеснера / І. Савинська // Філософська думка. – 2012. – № 4. – С. 69–82.

163. Сакович К. Арістотелівські проблеми або Питання про природу людини / К. Сакович // Хроніка 2000 : Український культурологічний альманах. – Київ, 2000. – Вип. 34–38. – С. 239–246.

164. Салахов Э. Х. Характер и судьба человека в философии Плутарха / Э. Х. Салахов // Вопросы философии. – 2000. – № 2. – С. 101–114.

165. 101(092)

С 30 Семенова С. Антропология Федорова / С. Семенова // Николай Федоров. Творчество жизни. – Москва, 1990. – С. 167–174.

166. Синеокая Ю. В. Проблема сверхчеловека у Соловьева и Ницше / Ю. В. Синеокая // Вопросы философии. – 2002. – № 2. – С. 65–80.

167. 101(477)(092)(082)

С 44 Сігов К. Б. Гра та «веселие сердечное» у філософській антропології Г. С. Сковороди / К. Б. Сігов // Сковорода Григорій: дослідження, розвідки, матеріали : зб. наук. праць. – Київ, 1992. – С. 18–33.

168. 13(082)

А 43 Скальська Д. М. Філософсько-антропологічний діапазон феноменологічної естетики Р. Інгардена / Д. М. Скальська // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / гол. ред. і упоряд. **Я. В. Шрамко.** – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 15. – С. 68–77.

169. Сокульський А. Микола Гоголь і Серен К'єркегор: екзистенція людини / А. Сокульський // Київська старовина. – 2008. – № 4. – С. 46–58.

170. Софронова Л. А. Концепция человека в сочинениях Г. С. Сковороды / Л. А. Софронова // Славяноведение. – 1998. – № 2. – С. 101–114.

171. Страуд Б. Натурализм и скептицизм в философии Юма / Б. Страуд // Эпистемология & философия науки. – 2012. – № 1. – С. 36–51.

172. Струговщикова У. С. Николай Кузанский и Парацельс: о человеке / У. С. Струговщикова // Философские науки. – 2014. – № 6. – С. 118–127.

173. 101(091)(075.8)

С 90 Сулова Л. А. Вселенная и человек / Л. А. Сулова // Философия И. Канта: методол. анализ : учеб. пособ. для филос. и др. гуманит. фак. гос. ун-тов. – Москва, 1988. – С. 76–82.

174. Табачковський В. Феноменологія антропологічних ідей В. Шинкарука / В. Табачковський // Філософська думка. – 2003. – № 3. – С. 14–39.

175. 101(477)+141.319.8

В 53 Талько Т. Н. Принципи посткласичного філософування та українська антропологізована філософія / Т. Н. Талько // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2005. – С. 57–65. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 12).

176. 141.319.8

Т 19 Тарасов К. Е. «Фрейд-марксизм» о человеке / К. Е. Тарасов, **М. С. Кельнер**. – Москва : Мысль, 1989. – 211 с.

177. Товстольятко Ф. Ф. Антропология В. В. Розанова: маргинализм или универсальность / Ф. Ф. Товстольятко // Грані. – 2010. – № 1. – С. 56–59.

178. Товстольятко Ф. Ф. Контекст Розанова: революционный консерватизм и антропологическая перспектива / Ф. Ф. Товстольятко // Грані. – 2009. – № 6. – С. 93–96.

179. Троїцька Т. С. «Діалог» людини і природи у філософсько-освітній рефлексії Г. Сковороди / Т. С. Троїцька // Грані. – 2007. – № 5. – С. 107–110.

180. Туровская С. В. Целеполагание и социальность как предпосылки антропогенеза в концепции Туровского / С. В. Туровская // Философские науки. – 2001. – № 3. – С. 20–24.

181. 13(082)

А 43 Фаріон О. О. Людинотворча сутність культури у філософії В. І. Шинкарука / О. О. Фаріон // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / за заг. ред. **Я. В. Шрамка**. – Кривий Ріг, 2008. – Вип. 9. – С. 236–245.

182. Хоружий С. С. Ницше и Соловьев в кризисе европейского человека / С. С. Хоружий // Вопросы философии. – 2001. – № 2. – С. 52–68.

183. 13(082)

А 43 Цимбал Т. В. Укорінення людини як головна проблема екзистенціального філософування Сімони Вейль / Т. В. Цимбал // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / за заг. ред. **Я. В. Шрамка**. – Кривий Ріг, 2002. – Вип. 4. – С. 105–110.

184. Черная Л. А. «Новая философская антропология» Макса Шелера и история культуры / Л. А. Черная // Вопросы философии. – 1999. – № 7. – С. 127–139.

185. 101(091)(477)

Ч-59 Чижевський Д. Антропология / Д. Чижевський // Філософія Г. С. Сковороди. – Харків, 2004. – С. 130–161.

186. 101(091)(477)

Ч-59 Чижевський Д. І. До світогляду Шевченка / Д. І. Чижевський // Філософські твори: у 4 т. : Нариси з історії філософії на Україні. Філософія Г. С. Сковороди / під заг. ред. **В. С. Лісового**. – Київ, 2005. – Т. 1. – С. 124–129.

187. Шалыгина О. В. Антропологическая концепция Пауля Тиллиха / О. В. Шалыгина // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1990. – № 3. – С. 30–37.

188. 17(021)

Ш 37 Шевченко А. К. Персоналистская критика «юридического человека» М. Штирнер, Л. Шестов, Н. Бердяев / А. К. Шевченко // Культура, история, личность: введение в философию поступка : монография. – Київ, 1991. – С. 64–78.

189. 17(021)

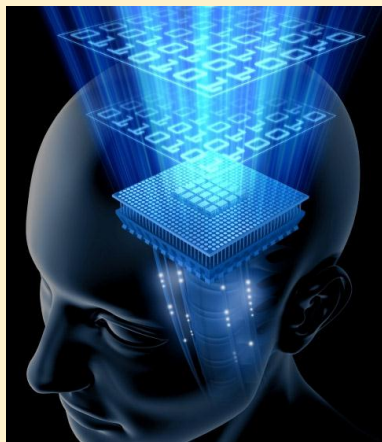
Ш 37 Шевченко А. К. Вл. Соловьев: учение об «абсолютно-положительном» и богочеловечестве / А. К. Шевченко // Культура, история, личность : введение в философию поступка : монография. – Київ, 1991. – С. 104–116.

190. Шевченко М. Ю. Институционализация маргинальности в концепции субъекта М. Фуко / М. Ю. Шевченко // Грані. – 2011. – № 4. – С. 84–88.

191. Шустова А. М. Природа человека в философской антропологии Ауробиндо Гхоша / А. М. Шустова // Вопросы философии. – 1999. – № 6. – С. 108–120.

РОЗДІЛ II.
ПРОБЛЕМА АНТРОПОГЕНЕЗУ
У ФІЛОСОФСЬКОМУ ДИСКУРСІ

192. Аванесов С. С. Личность как синергетная конституция / С. С. Аванесов // *Философские науки*. – 2008. – № 2. – С. 32–46.

193. Айтов С. Ш. Историческая антропология в пространстве социально-гуманитарных наук / С. Ш. Айтов // *Грані*. – 2008. – № 1. – С. 51–53.

194. 101(082)

В 53 Айтов С. Ш. Историческая антропология как элемент системы образования и социокультурной идентичности информационного общества / С. Ш. Айтов // *Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей [та ін.]*. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 49–54. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 16).

195. 101(082)

В 53 Айтов С. Ш. Історична антропологія та сучасне соціально-гуманітарне пізнання / С. Ш. Айтов // *Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей [та ін.]*. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 25–30. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 18).

196. Акопян А. С. Человеческая популяция: универсальный эволюционизм и альтернативные модели репродукции / А. С. Акопян, **М. В. Грачев** // *Философские науки*. – 2006. – № 11. – С. 43–151.

197. Алейник Р. М. О человеческом в постмодернизме / Р. М. Алейник // Вестник Российского философского общества. – 2006. – № 3. – С. 112–141.

198. 141.319.8

А 65 Андреев И. Л. Происхождение человека и общества / И. Л. Андреев. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – Москва : Мысль, 1988. – 415 с.

199. 141.319.8

А 65 Андреев И. Л. Происхождение человека и общества : Современные методологические проблемы и критика немарксистских взглядов / И. Л. Андреев. – Москва : Мысль, 1982. – 304 с.

200. Андрос Є. Екзистенційні параметри філософсько-антропологічного знання: український вимір / Є. Андрос // Наука і суспільство. – 2012. – № 5–6. – С. 2–5.

201. Антоновский А. Ю. Как существует человек и как существуют события / А. Ю. Антоновский // Эпистемология & философия науки. – 2012. – № 5. – С. 83–85.

202. Антонян Ю. М. Человеческая природа и преступление / Ю. М. Антонян // Философские науки. – 2008. – № 5. – С. 58–76.

203. Афонов А. П. Трехуровневая модель субъективизации и объективизации человеческой субъективности / А. П. Афонов // Грані. – 2002. – № 5. – С. 59–63.

204. Бадюл О. С. Філософська природа аналізу духовності людини / О. С. Бадюл // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 2. – С. 105–110.

205. 141.319.8

Б 17 Базалук О. А. Сущность человеческой жизни / С. Базалук. – Київ : Наукова думка, 2002. – 270 с.

206. Баллестрем К. Г. Ното економікус? Образы человека в классическом либерализме / К. Г. Баллестрем // Вопросы философии. – 1999. – № 4. – С. 42–53.

207. Барулин В. С. О соотношении социальной философии и социально-философской антропологии / В. С. Барулин // Личность. Культура. Общество. – 2002. – Т. IV, вып. 3–4. – С. 57–62.

208. Барулин В. С. Человек и общественный мир как система / В. С. Барулин // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 2. – С. 208–234.

209. Бережной Н. М. К проблеме комплексного изучения человека / Н. М. Бережной // Философские науки. – 1991. – № 1. – С. 17–30.

210. Бескаравайный С. С. Процесс деантропизации мегамашины / С. С. Бескаравайный // Грані. – 2012. – № 5. – С. 61–64.

211. Білодід Ю. Людина – нація – людство: спроба філософського осмислення / Ю. Білодід // Віче. – 1998. – № 5. – С. 97–104.

212. Богачов А. Легітимізація і людська ситуація / А. Богачов // Філософська думка. – 2009. – № 5. – С. 34–48.

213. Бойко О. П. Ціннісні ділеми сучасної людини: добро та зло як антропологічні феномени / О. П. Бойко // Грані. – 2002. – № 3. – С. 67–72.

214. Борзенков В. Г. Человек как объект комплексного междисциплинарного исследования: методологические аспекты / В. Г. Борзенков // Личность. Культура. Общество. – 2002. – Т. IV, вып. 3–4. – С. 10–36.

215. Борисенко Є. О. Особистість і реальність: ціннісні парадокси взаємодії / Є. О. Борисенко // Грані. – 2007. – № 5. – С. 89–92.

216. 13(082)

А 43 Бродецкая Ю. Ю. Основания человеческой экзистенции / Ю. Ю. Бродецкая // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / за заг. ред. **Я. В. Шрамка.** – Кривий Ріг, 2014. – Вип. 15. – С. 238–249.

217. Бросова Н. З. Судьба метафизики и судьба человека / Н. З. Бросова // Вопросы философии. – 2005. – № 11. – С. 54–65.

218. Буева Л. П. К дискуссиям о человеческой природе / Л. П. Буева // Вестник Российского философского общества. – 2009. – № 1. – С. 110–116.

219. Буева Л. П. Человеческая субъективность / Л. П. Буева // Вестник Российского философского общества. – 2007. – № 4. – С. 122–128.

220. Букреев В. Проблема человека в современной философской антропологии / В. Букреев // Вестник Российского философского общества. – 2006. – № 3. – С. 47–50.

221. 141.319.8

Б 95 Быстрицкий Е. К. Феномен личности: мировоззрение, культура, бытие / Е. К. Быстрицкий. – Київ : Наукова думка, 1991. – 200 с.

222. Бязрова Дж. Б. Прогресс. Человек. Свобода / Дж. Б. Бязрова // Философия и общество. – 2001. – № 1. – С. 76–86.

223. Вайзер Т. Эгоцентризм и интересубъективность во взаимоотношениях человека и окружающей среды / Т. Вайзер // Логос. – 2014. – № 1. – С. 171–186.

224. 101(082)

В 53 Вандышев В. Н. Проблема личности в контексте философской антропологии (личность, идентичность, идентификация) / В. Н. Вандышев // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 13–18. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип 14).

225. 13(082)

А 43 Василенко І. М. Сутність і призначення людини як проблема в філософії та у мемуарній літературі / І. М. Василенко // Актуальні проблеми духовності : зб. матеріалів всеукраїнської наук.-практич. конференції в Кривому Розі / ред. кол. : Т. А. Хорольська, Я. В. Шрамко, М. М. Холін [та ін.]. – Кривий Ріг, 1995. – С. 128–135

226. 141.319.8

В 55 Вишняк А. И. Личность: соотношение трудового потенциала и системы потребностей : социологический анализ / А. И. Вишняк. – Київ : Наукова думка, 1986. – 106 с. – (АН УССР. Ин-т философии).

227. Власова В. Б. Человек как творец социальной сферы / В. Б. Власова // Философские науки. – 2009. – № 4. – С. 114–122.

228. Вознюк О. Єдність людини та світу в контексті аналізу діалектики симетрії та асиметрії / О. Вознюк, **Л. Овандер** // Філософська думка. – 1999. – № 6. – С. 58–84.

229. Волков А. В. О человеческом измерении научного познания / А. В. Волков // Философия науки. – 2008. – № 4. – С. 3–13.

230. 141.319.8

В 67 Волков А. И. Человеческое измерение прогресса / А. И. Волков. – Москва : Политиздат, 1990. – 298 с.

231. 141.319.8

В 75 Воронович Б. А. Созидательный потенциал человека : социально-философское исследование / Б. А. Воронович. – Москва : Мысль, 1988. – 190 с.

232. 141.319.8

В 75 Воронцов Б. Н. Разумные потребности личности: сущность, критерии, пути формирования : монография / Б. Н. Воронцов. – Воронеж : ВГУ, 1990. – 189 с.

233. Гаврилюк Т. Людина перед очима трансцендентного та трансцендентне в очах людини / Т. Гаврилюк // Філософська думка. – 2006. – № 2. – С. 137–140.

234. Ганзюк Л. Персональне, родове та універсумне в сомі людини / Л. Ганзюк // Філософська думка. – 2004. – № 2. – С. 3–14.

235. Ганзюк Л. «Філософія наративу» в персональному бутті людини / Л. Ганзюк // Філософська думка. – 2004. – № 4. – С. 3–15.

236. Гивишвили Г. В. О «сверхсильном» антропном принципе / Г. В. Гивишвили // Вопросы философии. – 2000. – № 2. – С. 43–53.

237. Глазунова О. И. Антропология развития / О. И. Глазунова // Философские науки. – 2008. – № 9. – С. 45–54.

238. Гнатик Е. Н. Некоторые философско-гуманитарные проблемы генетики человека / Е. Н. Гнатик // Вопросы философии. – 2004. – № 7. – С. 125–135.

239. Готт В. С. Понятийное мышление и становление единой науки о человеке (статья вторая) / В. С. Готт, **Г. А. Ключарев** // Философские науки. – 1990. – № 8. – С. 17–27.

240. Грабовська І. Соціокультурні типи «української людини» та їх поведінкові виявлення / І. Грабовська // Наука і суспільство. – 2011. – № 1–2. – С. 9–14.

241. Градинарова Е. А. «Информационный человек»: его проблемы в эпоху постмодерна / Е. А. Градинарова // Вопросы гуманитарных наук. – 2004. – № 5. – С. 131–134.

242. Гребеньков Г. В. Проблема личностного становления в философско-антропологическом исследовании / Г. В. Гребеньков // Наука. Релігія. Суспільство. – 2005. – № 3. – С. 133–142.

243. 141.319.8

Г 83 Григорьян Б. Т. Философская антропология : критический очерк / Б. Т. Григорьян. – Москва : Мысль, 1982. – 188 с.

244. 141.319.8

Г 83 Григорьян Б. Т. Человек. Его положение и призвание в современном мире / Б. Т. Григорьян. – Москва : Мысль, 1986. – 222 с. – (Человечество на рубеже XXI в.).

245. Громов В. Е. Проблема оснований духовности человека как философская проблема / В. Е. Громов // Грані. – 2010. – № 5. – С. 29–32.

246. Громов В. Е. Человек, его сущность и смысложизненные искания в неустойчивом мире свободной причинности / В. Е. Громов // Грані. – 2011. – № 4. – С. 44–47.

247. 140.8

Г 93 Гудинг Д. Человек и его мировоззрение. Т. 1 : Для чего мы живем и каково наше место в мире / Д. Гудинг, **Д. Леннокс**; под общ. ред. **Н. А. Жукалюка**. – Киев : УБП, 2007. – 448 с.

248. 140.8

Г 93 Гудинг Д. Человек и его мировоззрение. Т. 2 : В поисках истины и реальности / Д. Гудинг, Д. Леннокс ; под общ. ред. Н. А. Жукалюка. – Киев : УБП, 2007. – 396 с.

249. 140.8

Г 93 Гудинг Д. Человек и его мировоззрение. Т. 3 : В поисках истины и реальности / Д. Гудинг, Д. Леннокс ; под общ. ред. Н. А. Жукалюка. – Киев : УБП, 2007. – 520 с.

250. Гуревич П. С. Антропологический Ренессанс / П. С. Гуревич // Вестник Российского философского общества. – 2007. – № 1. – С. 131–132.

251. Гуревич П. С. Проблема целостности человека / П. С. Гуревич // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 1. – С. 31–43.

252. Гуревич П. С. Философия человека (лекции). Лекция 1. Истоки и становление философии человека / П. С. Гуревич // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 1. – С. 262–294.

253. Гуревич П. С. Философия человека (лекция 2) / П. С. Гуревич // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 3. – С. 198–216.

254. Гуревич П. С. Философия человека (лекция 3) / П. С. Гуревич // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 4. – С. 222–239.

255. Гуревич П. С. Философская антропология: опыт систематики / П. С. Гуревич // Вопросы философии. – 1995. – № 8. – С. 92–102.

256. Гуревич П. С. Человек как предмет философской антропологии: методологические аспекты / П. С. Гуревич // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 3. – С. 52–67.

257. Гусев М. В. От антропоцентризма к биоцентризму / М. В. Гусев // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1992. – № 5. – С. 71–76.

258. Давиденко С. Проблема людини та хід історії: суб'єктивність об'єктивного? / С. Давиденко // Філософська думка. – 1996. – № 5–6. – С. 109–123.

259. Давтян С. Э. Блеск и нищета когнитивизма: кто в ответе за природу человека? / С. Э. Давтян // Эпистемология&философия науки. 2006. – № 3. – С. 78–87.

260. 13(082)

А 43 Даренский В. Ю. Диалогическая природа общественного идеала / В. Ю. Даренский // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / гол. ред. **Т. А. Хорольська.** – Кривий Ріг, 2005. – Вип. 6. – С. 319–331.

261. Деркач В. Людина і природа: міфи сучасної свідомості та проблема збереження довкілля / В. Деркач // Філософська думка. – 2000. – № 3. – С. 75–97.

262. Джиоева Д. А. Homo sapiens уступит место «постчеловеку» / Д. А. Джиоева // Вестник Российского философского общества. – 2009. – № 4. – С. 119–120.

263. Дилигенский Г. Г. В защиту человеческой индивидуальности / Г. Г. Дилигенский // Вопросы философии. – 1990. – № 3. – С. 31–45.

264. Домбровская Т. И. Антропоцентризм как модель философствования / Т. И. Домбровская // Вестник Российского философского общества. – 2012. – № 1. – С. 99–102.

265. Жаров Л. В. Проблема человеческой телесности в философском знании / Л. В. Жаров // Философские науки. – 1985. – № 1. – С. 67–72.

266. 141.319.8

Ж 51 Железов Е. А. Сущностные силы человека: философско-мировоззренческий анализ : монография / Е. А. Железов. – Казань : Изд-во Казанского ун-та, 1989. – 164 с.

267. Житарюк І. В. Освіченість у системі цінностей культури сучасної людини / І. В. Житарюк // Грані. – 2008. – № 1. – С. 76–79.

268. Загороднюк В. П. Целесообразность культуры и смысл человеческого бытия / В. П. Загороднюк // Философская и социологическая мысль. – 1992. – № 9. – С. 53–77.

269. Зубов В. А. Проблема бытия человека в информационном обществе / В. А. Зубов // Грані. – 2006. – № 1. – С. 74–77.

270. Зыбцев В. Н. Философские аспекты проблемы человеческого общения / В. Н. Зыбцев // Наука. Релігія. Суспільство. – 2007. – № 2. – С. 141–146.

271. Кадиевская И. А. Природа человека и смысл его потребностей / И. А. Кадиевская // Грані. – 2012. – № 5. – С. 53–56.

272. Казьмин А. К. Философский принцип концепции эволюции человека / А. К. Казьмин // Вестник Российского философского общества. – 2004. – № 3. – С. 97–105.

273. Калюжная Н. А. Структура веры как антропологический феномен / Н. А. Калюжная // Эпистемология&философия науки. – 2007. – № 4. – С. 232–240.

274. Карпицкий Н. Н. Тупик антропоцентризма и новые способы философской проблематизации // Н. Н. Карпицкий // Эпистемология&философия науки. – 2006. – № 1. – С. 242–247.

275. Касавин И. Т. Человек, знание и социальные технологии / И. Т. Касавин // Эпистемология&философия науки. – 2012. – № 1. – С. 52–64.

276. Кацура А. В. Метафизика человеческого одиночества / А. В. Кацура // Вестник Российского философского общества. – 2008. – № 4. – С. 139–141.

277. Кирилюк А. А. Человек в культурно-онтологическом измерении: проблема бессознательного / А. А. Кирилюк // Грані. – 2013. – № 2. – С. 20–24.

278. Кирилюк О. Трансцендування як сутнісна риса людини / О. Кирилюк // Філософська і соціологічна думка. – 1993. – № 2. – С. 132–149.

279. Киселев Г. С. «Кризис нашего времени» как проблема человека / Г. С. Киселев // Вопросы философии. – 1999. – № 1. – С. 40–52.

280. Киселев Г. С. Мир человека: тупиковая ветвь эволюции? / Г. С. Киселев // Вопросы философии. – 2007. – № 4. – С. 9–23.

281. Киселиця С. В. Роль віри у формуванні культурно-антропологічного простору / С. В. Киселиця // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 2. – С. 147–151.

282. Китаев П. М. К вопросу о теоретических предпосылках рассмотрения конкретного человека / П. М. Китаев // *Философские науки*. – 1991. – № 3. – С. 163–171.

283. 141.319.8

К 54 Князев В. Н. Человек и технология : социально-философский аспект / В. Н. Князев. – Київ : Либідь, 1990. – 165 с.

284. Козименко Л. Чи дозволяє сучасний стиль життя зберегти особистісну ідентичність? / Л. Козименко // *Філософська думка*. – 2000. – № 2. – С. 56–71.

285. Копилова С. В. До питання про вплив масової культури на екзистенціальне поле людини / С. В. Копилова // *Грані*. – 2007. – № 4. – С. 78–81.

286. Корабльова В. Людина як віртуальний конструктор / В. Корабльова // *Філософська думка*. – 2007. – № 6. – С. 25–33.

287. Кострюков С. В. Призначення культури і її людинотворча сутність / С. В. Кострюков // *Грані*. – 2011. – № 5. – С. 67–69.

288. Кострюкова М. С. Экзистенциальный анализ как путь обретения человеком себя / М. С. Кострюкова // *Грані*. – 2012. – № 1. – С. 45–48.

289. Косяк В. А. К антропологическому дуализму / В. А. Косяк // *Наука. Релігія. Суспільство*. – 2007. – № 4. – С. 44–49.

290. Косяк В. А. О «плюральности», иррациональности и специфике человека / В. А. Косяк // *Наука. Релігія. Суспільство*. – 2006. – № 3. – С. 134–143.

291. Крамар П. П. Культура творчості, а чи її культ? Про культурне і культове сприйняття креативної активності людини / П. П. Крамар // *Грані*. – 2001. – № 4. – С. 85–90.

292. Крамар П. П. Свобода і відповідальність людини в творчості / П. П. Крамар // *Грані*. – 2002. – № 3. – С. 67–72.

293. Кривцов А. С. Концепция структуры личности как проблема правовой антропологии (методологический аспект) / А. С. Кривцов // *Наука. Релігія. Суспільство*. – 2005. – № 3. – С. 161–165.

294. Крушанов А. А. Скрытые ипостаси человека / А. А. Крушанов // Вестник Российского философского общества. – 2007. – № 2. – С. 84–87.

295. Кувакин В. А. Человек в мире действительностей / В. А. Кувакин // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2005. – № 3. – С. 3–13.

296. Кувшинов С. В. Человек в оцифрованном мире / С. В. Кувшинов, **Е. И. Ярославцева** // Философские науки. – 2009. – № 6. – С. 120–138.

297. 111.32

К 89 Кузнецов Н. С. Человек. Потребности и ценности. Закончится ли спор Иисуса Христа с Великим Инквизитором? / Н. С. Кузнецов. – Свердловск, 1992. – 152 с.

298. Кутырев В. А. Апология человеческого (предпосылки и контуры консервативного философствования) / В. А. Кутырев // Вопросы философии. – 2003. – № 1. – С. 63–75.

299. Кутырев В. А. Обретение и утрата человека в контексте философской антропологии / В. А. Кутырев // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 3. – С. 68–78.

300. Кушерець В. І. Про смисл буття сучасного українця / В. І. Кушерець // Наука і суспільство. – 2011. – № 5–6. – С. 11–21.

301. Лактіонова А. Філософська антропологія і філософія культури: перспектива сучасної практичної філософії як філософії дії / А. Лактіонова // Філософська думка. – 2013. – № 5. – С. 73–80.

302. 101(082)

В 53 Ланчевская А. А. Проблема гендерной идентификации в контексте отношений «Я – другой» в философии постмодернизма / А. А. Ланчевская // Вісник Дніпропетровського університету: науковий журнал / редрада: **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 106–113. – (Серія: Філософія, соціологія, політологія; вип. 14)

303. Ларцев В. С. Культурна рефлексія в антропології / В. С. Ларцев // Грані. – 2002. – № 3. – С. 62–66.

304. Максюта М. Є. Доля, сенс життя і смерть людини: деякі аспекти проблеми / М. Є. Максюта // Грані. – 2005. – № 6. – С. 81–86.

305. Манжура В. И. Быть ли человеку, не будучи доказательно мудрым? / В. И. Манжура // Грані. – 2006. – № 5. – С. 44–49.

306. Маслова Е. Б. Бессознательное и его роль в психической деятельности человека / Е. Б. Маслова // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1992. – № 2. – С. 33.

307. Меликов И. М. Творчество и духовный мир человека / И. М. Меликов // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2010. – № 3. – С. 65–83.

308. Мельник В. В. Соціоантропологічні запити та виміри науково-технічного поступу / В. В. Мельник // Філософська думка. – 2009. – № 5. – С. 34–48.

309. Мельник В. В. Страх самотності та смерті як екзистенціал людського буття / В. В. Мельник // Грані. – 2011. – № 5. – С. 73–75.

310. Меньшиков Г. П. Духовная реальность человека. Духовность и религиозность / Г. П. Меньшиков // Философские науки. – 2000. – № 3. – С. 116–127.

311. Микитинец А. Ю. Понятие «антропологической границы» в дискурсе современной философии человека / А. Ю. Микитинец // Грані. – 2009. – № 6. – С. 83–88.

312. Моисеев Н. Н. Современный антропогенез и цивилизационные разломы. Эколого-политологический анализ / Н. Н. Моисеев // Вопросы философии. – 1995. – № 1. – С. 3–30.

313. Молодцов Б. И. О человеческом разуме и нечеловеческой силе духа / Б. И. Молодцов // Грані. – 2012. – № 5. – С. 76–80.

314. Молодцова Е. Н. Проекции в будущее или человек потерянный / Е. Н. Молодцова // Философские науки. – 2004. – № 2. – С. 59–74.

315. 141.319.8

М 82 Москаленко А. Т. Личность как предмет философского познания. Философская теория личности и ее психологические и биологические основания : монография / А. Т. Москаленко, **В. Ф. Сержантов** ; отв. ред. **Л. Г. Олех**. – Новосибирск : Наука, 1984. – 319 с.

316. 141.319.8

М 82 Москаленко А. Т. Смысл жизни и личность / А. Т. Москаленко, **В. Ф. Сержантов** ; отв. ред. **А. А. Чечулин**. – Новосибирск : Наука, 1989. – 202 с. – (Серия «Общество и личность»).

317. 141.319.8(043.3)

М 82 Москальчук М. М. Соціально–антропологічний вимір у сучасному світському гуманізмі : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.04 / М. М. Москальчук ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2017. – 19 с.

318. Мулярчук Є. Кінцевість людського буття / Є. Мулярчук // Генеза. – 1994. – № 2. – С. 31–35.

319. Мурзаева А. Н. Жизненный мир как экзистенциально-личностный феномен / А. Н. Мурзаева // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 3. – С. 112–114.

320. Мцхветадзе А. В. Вновь о проблеме человеческого «Я» / А. В. Мцхветадзе // Вопросы философии. – 2000. – № 7. – С. 132–137.

321. Нариньяни А. С. Между эволюцией и сверхвысокими технологиями: новый человек ближайшего будущего / А. С. Нариньяни // Вопросы философии. – 2008. – № 4. – С. 3–17.

322. Никишенков А. А. История социальной антропологии / А. А. Никишенков // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 2. – С. 218–238.

323. Оборіна А. М. Сучасне буття людини, становлення соціальної та особистої відповідальності / А. М. Оборіна // Грані. – 2013. – № 11. – С. 94–98.

324. Огурцов А. П. Научные факты и метафизические гипотезы антропогенеза / А. П. Огурцов // Философские науки. – 2001. – № 2. – С. 69–71.

325. Оконская Н. Б. Философия антропогенеза: концепции и проблемы / Н. Б. Оконская // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 1992. – № 5. – С. 16–23.

326. Огороков В. Б. Диахронно-синхронический топос бытия человека и проблемы антропологического времени / В. Б. Огороков // Грані. – 2013. – № 8. – С. 118–124.

327. 111.11:141.319.8(043.3)

О–60 Опейда Л. М. Проблема цілісності людського буття : філософсько-антропологічний аналіз : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.04 / Л. М. Опейда ; Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. – Київ, 2010. – 20 с.

328. Палагута В. И. Современный антропогенез: опыт постановки проблемы / В. И. Палагута // Грані. – 2006. – № 3. – С. 52–55.

329. Петінова О. Б. Побут як специфічна сфера людського буття / О. Б. Петінова // Грані. – 2003. – № 1. – С. 63–67.

330. Пилецкий С. Г. Феномен человеческой агрессивности / С. Г. Пилецкий // Вопросы философии. – 2008. – № 10. – С. 50–65.

331. Пінчук О. Мова та духовний потенціал людини й етносу / О. Пінчук // Генеза. – 1994. – № 2. – С. 25–30.

332. 13(082)

А 43 Писчиков В. С. Успех как экзистенциал бытия человека / В. С. Писчиков // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць / за заг. ред. Я. В. Шрамка – Кривий Ріг, 2013. – Вип. 14. – С. 292–304.

333. Подмазин С. И. Восхождение к личности в философии / С. И. Подмазин // Грані. – 2001. – № 5–6. – С. 140–147.

334. Подолянюк Л. А. Ціннісний світ людини в її екзистенції / Л. А. Подолянюк // Наука. Релігія. Суспільство. – 2011. – № 1. – С. 24–30.

335. Порус В. Н. Тождество Я в философско-методологическом и психологическом измерениях / В. Н. Порус // Эпистемология & философия науки. – 2012. – № 2. – С. 5–16.

336. Пронин М. А. Человек военный: проблемы антропологического понимания / М. А. Пронин // Философские науки. – 2008. – № 6. – С. 39–51.

337. Рабинович В. Л. Человек в культуре / В. Л. Рабинович // Вестник Российского философского общества. – 2002. – № 2. – С. 70–74.

338. Разумовський С. Раціональність «економічної людини» / С. Разумовський // Філософська думка. – 2007. – № 6. – С. 119–132.

339. Рибак В. Час – основа основ філософії людського буття / В. Рибак // Політика і час. – 1995. – № 2. – С. 80–82.

340. Рижкова С. А. Трансформація вчень про час, Всесвіт та сенс буття людини за історичний час / С. А. Рижкова // Наука і суспільство. – 2001. – № 1. – С. 19–25.

341. Романцев Г. М. Антропологический подход к истории профессиональной педагогики / Г. М. Романцев, **Н. В. Ронжина** // Педагогика. – 2014. – № 3. – С. 37–43.

342. Русенов Р. Д. Культура и мышление человека: объективность концептуальных оснований / Р. Д. Русенов // Философские науки. – 1989. – № 7. – С. 88–95.

343. 101(082)

В 53 Савенко А. С. Людина як феномен об'єктивної реальності / А. С. Савенко // Вісник Дніпропетровського університету : науковий журнал / редрада : **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 222–225. – (Серія : Філософія, соціологія, політологія ; вип. 16).

344. Савицкая Э. Закономерности формирования «модели культурного человека» / Э. Савицкая // Вопросы философии. – 1999. – № 5. – С. 61–74.

345. Сагатовский В. Н. Мой враг антропологизм / В. Н. Сагатовский // Вестник Российского философского общества. – 2007. – № 4. – С. 114–117.

346. 141.319.8:159.9(075.8)

С 16 Салов Ю. И. Психолого-педагогическая антропология : учеб. пособ. для студ. вузов / Ю. И. Салов, **Ю. С. Тюнников.** – Москва : Владос Пресс, 2003. – 256 с.

347. Самохвалова В. И. Маскульт и маленький человек / В. И. Самохвалова // Философские науки. – 2001. – № 1. – С. 55–66.

348. Самохвалова В. И. Человек и мир: проблема антропоцентризма / В. И. Самохвалова // Философские науки. – 1992. – № 3. – С. 161–167.

349. Самохвалова В. К. О методологических особенностях философской антропологии как прикладной науки / В. К. Самохвалова // Философия науки. – 2010. – № 2. – С. 105–115.

350. 572(075.8)

С 28 Сегеда С. Антропология : навч. посіб. для студ. ВНЗ / С. Сегеда. – Київ : Либідь, 2001. – 336 с.

351. Семёнкин Н. С. Уединённый человек / Н. С. Семёнкин // Вестник Российского философского общества. – 2010. – № 2. – С. 144–148.

352. Семенов В. С. О перспективах человека в XXI столетии / В. С. Семенов // Вопросы философии. – 2005. – № 9. – С. 26–37.

353. Серова И. А. Здоровый образ жизни человека / И. А. Серова // Философские науки. – 1989. – № 2. – С. 98–102.

354. Силуянова И. В. Духовность как способ жизнедеятельности человека / И. В. Силуянова // Философские науки. – 1990. – № 12. – С. 100–104.

355. Сіверс В. Про єдність підходу у розгляді еволюції людини / В. Сіверс // Філософська і соціологічна думка. – 1995. – № 1–2. – С. 88–99.

356. Скальская Д. Н. Эстетические аспекты философско-антропологической традиции / Д. Н. Скальская // Личность. Культура. Общество. – 2001. – Т. III, вып. 1. – С. 166–175.

357. Смирнова Н. М. Коммуникативная рациональность и жизненный мир человека / Н. М. Смирнова // Эпистемология & философия науки. – 2008. – № 3. – С. 83–86.

358. Столович Л. Н. Об общечеловеческих ценностях / Л. Н. Столович // Вопросы философии. – 2004. – № 7. – С. 86–91.

359. Струманський В. Людське буття на терезах «всесвітньої правди» / В. Струманський // Віче. – 2001. – № 10. – С. 91–99.

360. Сухина И. Г. Антропологический и аксиологический подходы к проблеме понимания культуры / И. Г. Сухина // Наука. Религия. Общество. – 2008. – № 3. – С. 120–127.

361. Табачковський В. Г. Антропокультурне та соціокультурне у людському світовідношенні / В. Г. Табачковський // Філософська і соціологічна думка. – 1996. – № 3–4. – С. 240–244.

362. Табачковський В. Г. Життєвий світ людини і пізнання: персоналістична інтерпретація / В. Г. Табачковський // Філософська думка. – 2006. – № 2. – С. 14–36.

363. Табачковський В. Г. Родова бівалентність людини як вияв розмаїття «порядків буття» / В. Г. Табачковський // Філософська думка. – 2000. – № 6. – С. 27–44.

364. 101(082)

В 53 Талько Т. М. Антропогенезис з точки зору природничонаукової та філософської антропології / Т. М. Талько // Вісник Дніпропетровського університету: науковий журнал / редколегія: **М. В. Поляков, М. М. Дронь, О. О. Кочубей** [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 62–69. – (Серія: Філософія, соціологія, політологія; вип. 13).

365. Тараненко Г. Г. Людиновимірність сучасного соціогуманітарного знання: філософсько-освітній аналіз / Г. Г. Тараненко // Грані. – 2012. – № 8. – С. 80–83.

366. Тарароєв Я. В. Людський чинник у сучасній космології / Я. В. Тарароєв // Філософська думка. – 2005. – № 3. – С. 103–116.

367. Тарароєв Я. В. Человек и Вселенная – проблема взаимосвязи / Я. В. Тарароєв // Эпистемология & философия науки. – 2006. – № 3. – С. 124–138.

368. Тарасюк Л. С. Проблема цілісності буття людини / Л. С. Тарасюк // Грані. – 2013. – № 9. – С. 66–70.

369. 572(075.8)

Т 29 Тегако Л. И. Основы современной антропологии : учеб. для ист. фак. вузов / Л. И. Тегако, **И. И. Саливон.** – Минск : Университетское, 1989. – 271 с.

370. Теліженко А. В. Постнекласична модель цілісної людини: топологічний вимір / А. В. Теліженко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 2. – С. 185–191.

371. Трушкина Е. Ю. Визуальная антропология: этапы становления и развития / Е. Ю. Трушкина // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2011. – № 1. – С. 88–100.

372. Тульчинский Г. Л. Новая антропология и личность в перспективе постчеловечности / Г. Л. Тульчинский // Вопросы философии. – 2009. – № 4. – С. 41–56.

373. Филатов В. П. Антропологические методы и философия науки / В. П. Филатов // Эпистемология&философия науки. – 2006. – № 1. – С. 203–207.

374. Филатов В. П. Модели человека в социальных науках / В. П. Филатов // Эпистемология&философия науки. – 2012. – № 1. – С. 125–140.

375. 101(075.8)

Ф 56 Філософія. Світ людини: Курс лекцій : навч. посіб. для студ. ВНЗ / авт. : **В. Табачковський, М. Булатов, Н. Хамітов** [та ін.]. – Київ : Либідь, 2004. – 432 с.

376. Фрумкин К. Г. Можно ли перестать быть человеком? О катастрофической этике / К. Г. Фрумкин // Философские науки. – 2006. – № 9. – С. 22–35.

377. Халапсис А. В. Универсальная эволюция и интеллектуальный субъект / А. В. Халапсис // Грані. – 2005. – № 2. – С. 37–41.

378. Хен Ю. В. Теория и практика усовершенствования человеческой «породы» / Ю. В. Хен // Вопросы философии. – 2006. – № 5. – С. 123–136.

379. 572(075.8)

Х 76 Хомутов А. Е. Антропология : учеб. пособие / А. Е. Хомутов, С. Н. Кульба. – [4-е изд., доп. и перераб.]. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – 384 с. – («Высшее образование»).

380. Хоружий С. С. Проблема Постчеловека, или Трансформативная антропология глазами синергической антропологии / С. С. Хоружий // Философские науки. – 2008. – № 2. – С. 10–31.

381. Хоружий С. С. Человек и его три дальних удела. Новая антропология на базе древнего опыта / С. С. Хоружий // Вопросы философии. – 2003. – № 1. – С. 32–62.

382. Храпова В. А. Человек в системе семантического бытия / В. А. Храпова // Личность. Культура. Общество. – 2005. – Т. VII, вып. 2. – С. 76–87.

383. Хруцкий К. С. Человек и биосфера – проблемы эволюционного единства / К. С. Хруцкий // Вопросы философии. – 2007. – № 10. – С. 166–170.

384. 130.122

Ц 61 Цимбал Т. В. Людина у пошуках ґрунту : монографія / Т. В. Цимбал. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2010. – 284 с.

385. 13(082)

А 43 Цимбал Т. В. Укорінення людини як головна проблема екзистенціального філософування Сімони Вейль / Т. В. Цимбал // Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2002. – Вип. 4. – С. 105–110.

386. 141.319.8

Ч–39 Человек : философские аспекты сознания и деятельности / Т. И. Адуло, А. И. Антипенко, Е. А. Алексеева [и др.]; под ред. Д. И. Широканова, А. И. Петрущика. – Минск : Наука и техника, 1989. – 206 с.

387. 141.319.8

Ч–39 Человек в зеркале наук. Труды методологического семинара «Человек»: межвуз. сборник / под ред. **А. Бороноева**. – Ленинград : ЛГУ, 1991. – 123 с.

388. 141.319.8

Ч–39 Человек в системе наук / отв. ред. **И. Фролов**. – Москва : Наука, 1989. – 504 с.

389. Чешев В. В. Категория «деятельность» в исследовании антропогенеза / В. В. Чешев // Вестник Российского философского общества. – 2009. – № 1. – С. 110–116.

390. Чхейло А. О. Потенціал виживання людини в умовах песимістичних перспектив / А. О. Чхейло // Грані. – 2012. – № 1. – С. 58–61.

391. Швырев В. С. О деятельностном подходе к истолкованию «феномена» (попытка современной оценки) / В. С. Швырев // Вопросы философии. – 2001. – № 2. – С. 107–115.

392. Шиганина Ю. В. Феномен иномерности: человеческое и сверхчеловеческое / Ю. В. Шиганина // Философские науки. – 2004. – № 5. – С. 41–43.

393. Шкіль Л. Л. Екзистенційні основи біоантропології / Л. Л. Шкіль // Грані. – 2013. – № 6. – С. 89–92.

394. Штекль К. Синергическая антропология и свобода / К. Штекль // Философские науки. – 2009. – № 2. – С. 68–81.

395. Эпштейн М. Н. Творческое исчезновение человека. Введение в гуманологию / М. Н. Эпштейн // Философские науки. – 2009. – № 2. – С. 91–105.

396. Юдин Б. Г. О человеке, его природе и его будущем / Б. Г. Юдин // Вопросы философии. – 2004. – № 2. – С. 16–28.

397. Юдин Б. Г. Человек в обществе знаний / Б. Г. Юдин // Вестник Московского университета. Серия 7. Философия. – 2010. – № 3. – С. 65–83.

398. 572(075.8)

Ю 71 Юрій М. Ф. Антропологія : навч. посібник / М. Ф. Юрій. – Київ : Дакор, 2008. – 424 с.

399. Янцен В. Человек страдающий: герменевтика иррационального / В. Янцен // Вопросы философии. – 2008. – № 5. – С. 167–168.

400. Ярославцева Е. И. Коммуникативные стратегии человека в современном мире / Е. И. Ярославцева // Философские науки. – 2008. – № 7. – С. 79–97.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У іменному покажчику наведено прізвища осіб, згаданих у бібліографічних записах. Після кожної позиції у круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), упорядник (упоряд.), укладач (уклад.), редактор (ред.), відповідальний редактор (відп. ред.), історична особа позначена як персоналія (перс.). Без позначки наведено позиції, під якими виступають автори праць.

Аббаньяно Н., (перс.) 25

Аванесов С. С. 192

Агамбен Дж., **(перс.)** 124

Агацци Э., **(перс.)** 26

Адуло Т. И. 386(співавт.)

Айер А., **(перс.)** 27

Айтов С. Ш. 193-195

Акименко А. Д. 1

Акопян А. С. 196(співавт.)

Алейник Р. М. 197

Алексеева Е. А. 386(співавт.)

Аляєв Г. 97-98

Андреев И. Л. 198-199

Андрос Є. 200

Андрущенко В. П. 29-30(співавт.), 38(співавт.), 48(співавт.), 55(співавт.),
59(співавт.), 61-62(співавт.), 70(співавт.), 74(співавт.), 80-84(співавт.),
86(співавт.), 88(співавт.), 90(співавт.), 96(співавт.)

Антипенко А. И. 386(співавт.)

Антонович М. А., **(перс.)** 23

Антоновский А. Ю. 201

Антонян Ю. М. 202

Апель К.-О., **(перс.)** 28

Аристотель, **(перс.)** 23, 106, 163

Астахова Т. Г. 3, 100-101

Афонон А. П. 203

Бабкина Н. Л. 101

Бадюл О. С. 204

Базалук О. А. 102-103, 205

Баллестрем К. Г. 206

Барулин В. С. 207-208

Батищев Г. С. 104

Бергсон А., **(перс.)** 103
Бердяев Н., **(перс.)** 23, 29-31, 99, 131, 188
Бережной Н. М. 209
Бескаравайный С. С. 210
Бичко І. В. 93(співавт.)
Бишовець В. Є. 110(упоряд.)
Білодід Ю. 211
Богачов А. 212
Бойко О. П. 213
Борзенков В. Г. 214
Борисенко Є. О. 215
Борисова Т. В. 105(співавт.), 126(співавт.)
Бороноев А. 387(ред.)
Бродецкая Ю. Ю. 216
Бросова Н. З. 217
Бубер М. 106
Бугай Д. В. 107
Бужева Л. П. 218-219
Букреев В. 220
Булатов М. 375(співавт.)
Быкова М. Ф. 108
Быстрицкий Е. К. 221
Бязрова Дж. Б. 222
Вайзер Т. 223
Вандышев В. Н. 224
Василенко І. М. 225
Вейль Сімона, **(перс.)** 183
Винниченко В., **(перс.)** 152
Вишенський І., **(перс.)** 151
Вишняк А. И. 226
Вільчинська С. 109
Власова В. Б. 227
Вознюк О. 228(співавт.)
Войтила К., **(перс.)** 162
Волинка Г. І. 29-30(співавт., ред.), 38(співавт., ред.), 48(співавт., ред.),
55(співавт., ред.), 59(співавт., ред.), 61-62(співавт., ред.), 70(співавт., ред.),
74(співавт., ред.), 80-84(співавт., ред.), 86(співавт., ред.), 88(співавт., ред.),
90(співавт., ред.), 96(співавт., ред.)
Волков А. В. 229

Волков А. И. 230
Вольтер, **(перс.)** 23
Воронович Б. А. 231
Воронцов Б. Н. 232
Гаврилюк Т. 233
Гадамер Х. Г., **(перс.)** 23
Ганзюк Л. 234-235
Гармаш Л. 19(співавт.)
Гвишиани Д. М. 60(ред.)
Гегель Г. В., **(перс.)** 23, 108, 150
Гелен А., **(перс.)** 32
Гельвецій К. А., **(перс.)** 23
Гете Й. В., **(перс.)** 23
Гивишвили Г. В. 236
Гиндилис Н. Л. 4
Глазунова О. И. 237
Гнатенко П. 110(співавт.)
Гнатик Е. Н. 238
Гоббс Т., **(перс.)** 23, 33
Гоголь М., **(перс.)** 169
Гольбах П., **(перс.)** 34
Гордиенко А. 111
Готт В. С. 239(співавт.)
Грабовська І. 240
Градинарова Е. А. 241
Грачев М. В. 196(співавт.)
Гребеньков Г. В. 242
Григорьян Б. Т. 243-244
Григорьян М. М. 72(ред.)
Грінечко О. І. 112
Громов В. Е. 245-246
Груббер Дж. 5
Гудинг Д. 247-249(співавт.)
Гулыга А. В. 6
Гумилев Н., **(перс.)** 155
Гуревич П. С. 22(уклад.), 113-114, 250-256
Гусев М. В. 257
Гхош Ауробиндо, **(перс.)** 191
Давиденко С. 258

Давтян С.Э. 259
Данилюк А. 115
Данканич Р. І. 116
Даренский В. Ю. 260
Декарт, (перс.) 139-140
Деменев А. Г. 117
Деркач В. 261
Джигоева Д. А. 262
Дилигенский Г. Г. 263
Діденко Л. 118
Долга О. Д. 119
Домбровская Т. И. 264
Достоевский Ф. М., (перс.) 123
Дроздова Д. Н. 120
Дронь М. М. 116(ред.), 130(ред.), 140(ред.), 155(ред.), 161(ред.), 175(ред.),
194-195(ред.), 224(ред.), 302(ред.), 343(ред.), 364(ред.)
Дружинина И. А. 121
Дуйкін В. Р. 122
Евлампиев И. И. 123
Екхарт Майстер, (перс.) 35
Єрмоленко А. М. 28
Жаров Л. В. 265
Железов Е. А. 266
Житарюк І. В. 267
Жукалюк Н. А. 247-249(ред.)
Загороднюк В. П. 268
Зубов В. А. 269
Зыбцев В. Н. 270
Иванчук В. В. 7
Ильин И.. (перс.) 161
Иштван И. А. 124
Іванчук Г. 8
Інгарден Р., (перс.) 168
К'єркегор С., (перс.) 109, 169
Кадиевская И. А. 271
Казьмин А. К. 272
Калюжная Н. А. 273
Камнева Л. С. 125
Камю А., (перс.) 36-38

Канетти Э., **(перс.)** 39
Кант И., **(перс.)** 23, 106, 173
Капитон В. П. 105(співавт.), 126(співавт.)
Карпицкий Н. Н. 274
Касавин И. Т. 275
Кассирер Э., **(перс.)** 23, 40-42
Кацура А. В. 276
Кельнер М. С. 176(співавт.)
Кирилюк А. А. 277
Кирилюк О. 278
Киркач В. Н. 127
Киселев Г. С. 279-280
Киселиця С. В. 281
Киссель М. 2(ред.)
Китаев П. М. 282
Ключарев Г. А. 239(співавт.)
Князев В. Н. 283
Козарезова О. О. 128
Козименко Л. 284
Койре А., **(перс.)** 120
Комадорова И. В. 129
Кониський Г., **(перс.)** 118
Кононенко Т. В. 130
Конох М. С. 9
Копилова С. В. 285
Корабльова В. 286
Коротіч Г. В. 131-132
Кострюков С. В. 287
Кострюкова Л. 110(співавт.)
Кострюкова М. С. 288
Косяк В. А. 289-290
Кочубей О. О. 116(ред.), 130(ред.), 140(ред.), 155(ред.), 161(ред.), 175(ред.),
194-195(ред.), 224(ред.), 302(ред.), 343(ред.), 364(ред.)
Крамар П. П. 291-292
Кремень В. 133
Кривцов А. С. 293
Крикунов А. Е. 134
Крилова С. 19(співавт.)
Кримський С., **(перс.)** 43

Кротов А. А. 135
Крушанов А. А. 294
Кувакин В. А. 295
Кувшинов С. В. 296
Кузанський М., (перс.) 23, 97, 172
Кузнецов Н. С. 297
Култаєва М. 136
Кульба С. Н. 379(співавт.)
Кутырев В. А. 298-299
Кушерець В. І. 300
Кушерець Т. В. 137
Лакс Дж., (перс.) 44
Лактіонова А. 301
Ланчевська А. А. 302
Ларцев В. С. 303
Леви-Стросс К., (перс.) 45
Лейбниц Г. В., (перс.) 46
Леннокс Д. 247-249(співавт.)
Лісовий В. С. 186(ред.)
Лоренц К., (перс.) 47, 115
Лосский Н. О., (перс.) 48
Макаров В. Г. 138
Максюта М. Є. 304
Маливский А. 139-140
Мальбранш, (перс.) 135
Мальцева О. В. 141
Манжура В. И. 305
Марион Жан Люк, (перс.) 49
Маритен Ж., (перс.) 50-51
Маркузе Г., (перс.) 52
Марсель Г., (перс.) 53
Маслова Е. Б. 306
Маслоу А., (перс.) 54
Матковська І. 142
Мейерсон Э., (перс.) 120
Меликов И. М. 307
Мельник В. В. 308-309
Меньшиков Г. П. 310
Мид, (перс.) 159

Микешина Л. А. 143
Микитинець А. Ю. 311
Михайляк У. С. 144-145
Мозгова Н. Г. 29-30(співавт.), 38(співавт.), 48(співавт.), 55(співавт.), 59(співавт.),
61-62(співавт.), 70(співавт.), 74(співавт.), 80-84(співавт.), 86(співавт.),
88(співавт.), 90(співавт.), 96(співавт.)
Моисеев Н. Н. 312
Молодцов Б. И. 313
Молодцова Е. Н. 314
Морен Э. 10
Москаленко А. Т. 315-316(співавт.)
Москальчук М. М. 317
Мулярчук Є. 318
Муравьев В. Н., **(перс.)** 138
Мурзаева А. Н. 319
Мцхветадзе А. В. 320
Мюрберг И. И. 146
Надтока О. 147
Нариньяни А. С. 321
Несмелов В. И. 11
Никишенков А. А. 12, 322
Ніцше Ф., **(перс.)** 55-56, 110, 116, 123, 131, 146, 148, 166, 182
Нічик В. М. 110(упоряд.)
Оборіна А. М. 323
Овандер Л. 228(співавт.)
Огурцов А. П. 324
Оконская Н. Б. 325
Окороков В. Б. 326
Олех Л. Г. 315(ред.)
Опейда Л. М. 327
Ориген, **(перс.)** 100
Ортега-и-Гассет Х., **(перс.)** 57-58, 128
Осетрова О. А. 148-149
Оуен Р., **(перс.)** 23
Павлова Т. С. 150
Палагута В. И. 328
Пантин И. К. 85(ред.)
Парацельс, **(перс.)** 172
Паскаль Б., **(перс.)** 23, 59

Пашук А. І. 151
Петінова О. Б. 329
Петрів О. В. 152
Петрущик А. І. 386(ред.)
Печчеи А., (перс.) 60
Пилецкий С. Г. 330
Пирс, (перс.) 156
Пінчук О. 331
Пісчіков В. С. 153(співавт.), 332
Платон, (перс.) 125
Плеснер Г., (перс.) 61, 162
Плотин, (перс.) 107
Плутарх, (перс.) 164
Подмазин С. І. 333
Подолянко Л. А. 334
Поляков М. В. 116(ред.), 130(ред.), 140(ред.), 155(ред.), 161(ред.), 175(ред.),
194-195(ред.), 224(ред.), 302(ред.), 343(ред.), 364(ред.)
Попов Г. А. 154
Попова Ю. 14(ред.), 32(ред.), 39(ред.), 50(ред.), 53(ред.), 57(ред.), 65(ред.),
75(ред.), 87(ред.)
Порус В. Н. 335
Пригожин І. 13(співавт.)
Прокофьев І. Ф. 155
Пронин М. А. 336
Пронякин В. І. 156
Пухликов В. К. 15
Рабинович В. Л. 337
Разумовський С. 338
Рассел Б., (перс.) 62
Рассудіна К. 157
Резвых Т. Н. 158
Рибак В. 339
Рижкова С. А. 340
Рикёр П., (перс.) 63
Розанов В. В., (перс.) 134, 177-178
Розентол С. Б. 159
Романець В. А. 160
Романцев Г. М. 341(співавт.)
Ронжина Н. В. 341(співавт.)

Роттердамский Е., **(перс.)** 23
Ротхакер Э., **(перс.)** 101
Рубінштейн С. Л., **(перс.)** 104, 142
Руденко О. С. 161
Русенов Р. Д. 342
Русин М. Ю. 93(співавт.)
Савенко А. С. 343
Савинська І. 162
Савицкая Э. 344
Сагатовский В. Н. 345
Сакович К. 163
Салахов Э. Х. 164
Саливон И. И. 369(співавт.)
Салов Ю. И. 346(співавт.)
Самохвалова В. И. 347-348
Самохвалова В. К. 349
Сартр Ж.-Б., **(перс.)** 23, 64-65, 113
Сегеда С. 350
Семенкин Н. С. 351
Семенов В. С. 352
Семенова Г. С. 16
Семенова С. 165
Сенека, **(перс.)** 105, 126
Сержантов В. Ф. 315-316(співавт.)
Серова И. А. 353
Силуянова И. В. 354
Синеокая Ю. В. 166
Сіверс В. 355
Сігов К. Б. 167
Скальська Д. М. 17, 168, 356
Сковорода Г. С., **(перс.)** 110, 118, 127, 141, 147, 153, 160, 167, 170, 179, 185, 186
Смирнова Н. М. 357
Сокульський А. 169
Соловійов В. С., **(перс.)** 23, 166, 182, 189
Сорокин П., **(перс)** 66
Софронова Л. А. 170
Спиноза Б., **(перс.)** 23, 67
Стевенсон Л., **(перс.)** 68
Стенгерс И. 13(співавт.)

Стогній І. П. 110(відп. ред.)
Столович Л. Н. 358
Стратій Я. М. 110(упоряд.)
Страуд. Б. 171
Струговщикова У. С. 172
Струманський В. 359
Сулова Л. А. 173
Сухина І. Г. 360
Табачковський В. Г. 174, 361-363, 375(співавт.)
Талько Т. М. 18, 175, 364
Тараненко Г. Г. 365
Тараров Я. В. 366-367
Тарасенко М. Ф. 93(співавт.)
Тарасов К. Е. 176(співавт.)
Тарасюк Л. С. 368
Тегако Л. І. 369(співавт.)
Теліженко А. В. 370
Тиллих П., (перс.) 187
Товстольятко Ф. Ф. 177-178
Толстой Л., (перс.) 154
Треїяр де Шарден П., (перс.) 23, 69, 122
Троїцька Т. С. 179
Трубецкой Е. Н., (перс.) 70
Трушкина Е. Ю. 371
Тульчинский Г. Л. 372
Туровская С. В. 180
Туровский, (перс.) 180
Тюнников Ю. С. 346(співавт.)
Уайт Л., (перс.) 71, 129,
Українка Л., (перс.) 144-145
Ушинський К. Д., (перс.) 127
Фаріон О. О. 181
Федоров Н., (перс.) 165
Фейербах Л., (перс.) 23, 72-74
Филатов В. П. 373-374
Финк Э., (перс.) 75
Фирт Р., (перс.) 76
Фихте И., (перс.) 77
Флоренский П. А., (перс.) 143

Франк С., **(перс.)** 98, 158
Франкл В., **(перс.)** 78
Фрейд З., **(перс.)** 176
Фролов И. Т. 22(ред.), 388(відп. ред.)
Фромм Э., **(перс.)** 23, 79-82, 114
Фрумкин К. Г. 376
Фуко М., **(перс.)** 190
Хайдеггер, (перс.) 23, 83-84, 137, 140
Халапсис А. В. 377
Хамітов Н. 19(співавт., ред.), 375(співавт.)
Хен Ю. В. 378
Холін М. М. 153(співавт.), 225(ред.)
Хомутов А. Е. 379(співавт.)
Хорольська Т. А. 225(ред.), 260(ред.)
Хоружий С. С. 182, 380-381
Храпова В. А. 382
Хруцкий К. С. 383
Цехмістро І. 20
Цимбал Т. В. 384-385
Цыбра Н. Ф. 21
Черная Л. А. 184
Чернышевский Н. Г., **(перс.)** 85
Чечулин А. А. 316(ред.)
Чешев В. В. 389
Чижевський Д. І. 185-186
Чхеайло А. О. 390
Шалыгина О. В. 187
Швырев В. С. 391
Шевченко А. К. 188-189
Шевченко І. 24
Шевченко М. Ю. 190
Шевченко Т., **(перс.)** 186
Шелер М., **(перс.)** 86-87, 184
Шеллинг Ф., **(перс.)** 23, 88
Шестов Л., **(перс.)** 132, 188
Шиганина Ю. В. 392
Шинкарук В. І., **(перс.)** 110(відп. ред.), 133, 174, 181
Широканов Д. И. 386(ред.)
Шкіль Л. Л. 393

Шлегель Ф., **(перс.)** 23
Шлемкевич М., **(перс.)** 112
Шопенгауэр А., **(перс.)** 89, 149
Шпенглер, **(перс.)** 102
Шрамко Я. В. 137(відп. ред.), 152(ред.), 168(ред. і упоряд.), 181(ред.), 216(ред.),
225(ред.), 332(ред.)
Штекль К. 394
Штирнер М., **(перс.)** 188
Шустова А. М. 191
Эпикрет, (перс.) 90
Эпштейн М. Н. 395
Юдин Б. Г. 396-397
Юм Д., **(перс.)** 91, 171
Юнг К. Г., **(перс.)** 92
Юрій М. Ф. 398
Юркевич П. Д., **(перс.)** 93, 109
Яних П., (перс.) 94
Янцен В. 399
Ярославцева Е. И. 400
Ясперс К., **(перс.)** 96, 119

